

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

วลัยพร บานแย้ม¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก (In-Dept Interview) จากกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค และการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนตอ

ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอมีปัจจัยที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คือ ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งของน้ำทะเลที่กินพื้นที่ป่าชายเลนเขตบางขุนเทียนให้หายไปเป็นจำนวนมาก และปัญหาขาดทุนจากการเลี้ยงหอยแครง ส่วนรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอประกอบด้วย กิจกรรมปลูกป่าชายเลน กิจกรรมนั่งเรือชมธรรมชาติและวิถีชีวิตชาวประมงชายฝั่ง กิจกรรมพายเรือแคนู และกิจกรรมชมหอยแครงตามวิถีชีวิตชุมชน ปัญหาในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอมีความไม่เพียงพอของการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ การขาดเส้นทางคมนาคมที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ และการคิดเห็นที่แตกต่างกันของประชาชนในชุมชนแสนตอ และในส่วนอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่พบคือ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ การขาดงบประมาณในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ ความไม่เพียงพอของการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนแสนตอในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ และการขึ้นและลงของน้ำทะเลมีผลต่อการเดินทางของประชาชน เจ้าหน้าที่ และนักท่องเที่ยวทั่วไป ในส่วนของการแก้ปัญหาและอุปสรรค

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง (หัวหมาก)

ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์เรื่องของการเดินทาง ควรทำหนังสือของงบประมาณในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและประชาชนในชุมชนแสนตอให้เข้าใจในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ และควรมีการพาประชาชนในชุมชนแสนตอไปเยี่ยมชมชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่วนข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนตอควรมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ที่มีในชุมชนแสนตอ เช่น กิจกรรมปั่นจักรยานตามเส้นทางชมธรรมชาติ และกิจกรรมปลูกป่าชายเลน ควรมีการให้ความรู้หรืออธิบายถึงสาเหตุของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ และควรมีการจัดการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพการแปรรูปอาหารทะเลให้แก่ประชาชนในชุมชนแสนตอ

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, ชุมชนแสนตอ

บทนำ

ทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลนเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าอย่างยิ่งต่อพืชและสัตว์ ซึ่งแต่เดิมได้พึ่งพาอาศัยกันอย่างเกื้อกูลในระบบนิเวศ แต่ต่อมาเมื่อมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าชายเลน จนกลายเป็นชุมชนเมือง และเกิดการใช้ประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่เหมาะสมและเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลนให้สูญหายไปจากระบบนิเวศ ซึ่งถือเป็นปัญหาใหญ่ที่สำคัญ และทวีความรุนแรงขึ้นในปัจจุบัน พื้นที่ป่าชายเลนเขตบางขุนเทียนเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ประสบกับปัญหาการบุกรุกทำลายป่าชายเลนทำเป็นพื้นที่ทำกินของประชาชนที่มาตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้ ประกอบกับผลกระทบจากคลื่นลมทะเลและน้ำทะเลที่กัดเซาะบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลมาเป็นเวลานาน ทำให้พื้นที่ชายฝั่งทะเลบางขุนเทียนหายไปเป็นจำนวนมากในปัจจุบัน

ชุมชนแสนตอเป็นอีกหนึ่งชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 9 แขวงท่าข้าม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของเขตบางขุนเทียน และมีทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลนที่อำนวยให้เกิดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประกอบกับปัจจุบันชาวบ้านในพื้นที่ประสบกับปัญหาการประกอบอาชีพประมงเลี้ยงหอยแครงที่เกิดการขาดทุนจากการเลี้ยงหอย ซึ่งหอยที่เลี้ยงไว้ตายเป็นจำนวนมาก ทำให้เลี้ยงไปก็ไม่ได้คุ้มเสีย และความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำในพื้นที่ก็ค่อยๆ หายไป ทำให้เจ้าหน้าที่เกษตรจังหวัดและประธานชุมชนแสนตอเล็งเห็นว่าควรพัฒนาพื้นที่ชุมชนแสนตอให้เป็นศูนย์การเรียนรู้พืชและสัตว์น้ำ เค็ม และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนขึ้นในชุมชนแสนตอ

การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ และการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานครให้กับผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนตอส่งผลดีต่อทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลน และเศรษฐกิจในชุมชนแสนตอ ทำให้ประชาชนในชุมชนแสนตอมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเป็นแบบอย่างให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่นๆ ต่อไป โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

บททวนวรรณกรรม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพฤติกรรมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี มีดังนี้

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

อิทธิพล โกมล (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาบ้านวังมอก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านวังมอก จังหวัดหนองคาย โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มนักท่องเที่ยวและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างผู้เกี่ยวข้องในชุมชน เป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหาในลักษณะพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวส่วนมากต้องการที่จะกลับมาพักผ่อนและท่องเที่ยวอีกนักท่องเที่ยวมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ อยากจะให้มีการบริการทางด้านนวดแผนโบราณ นวดสปา ปั่นจักรยานและควรถจะมีป้ายบอกทางให้ชัดเจน และป้ายความรู้ทางด้านแหล่งที่มาของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งด้วย ส่วนผลการศึกษาแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่าเกิดการรวมกลุ่มโฮมสเตย์ โดยอาศัยทุนทางสังคมที่เป็นจุดขาย อันได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน โดยให้นักท่องเที่ยวได้เข้าพักอาศัยและเก็บค่าที่พักและค่าตอบแทนตาม

ความเหมาะสม เพื่อให้กลุ่มตั้งอยู่ได้อย่างยั่งยืน ชุมชนมีส่วนร่วมต่อกระบวนการตั้งแต่การรับจอง การลงทะเบียน การขายศรีสู่ขวัญต้อนรับ การร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวตามที่กำหนดไว้ ส่งผลให้ชุมชน มีรายได้ และตระหนักเห็นความสำคัญของทรัพยากร ธรรมชาติ เกิดความรู้สึกหวงแหนและต้องการ อนุรักษ์ไว้ ชุมชนมีอาชีพ มีรายได้ และเกิดความเข้มแข็ง สำหรับแนวทางการพัฒนารูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรดำเนินการใน 3 ด้าน คือ ด้านที่พักอาศัย ควรมีการปรับปรุงห้องสุขา และจัดหาที่ทิ้งขยะให้ดีขึ้น ด้านสถานที่ท่องเที่ยวและบริการ ควรจัดทำป้ายบอกทางไปยังแหล่ง ท่องเที่ยวต่างๆ ให้ชัดเจน และควรมีการเพิ่มบริการด้านการนวดแผนโบราณ นวดสปา และด้านบุคลากร ควรมีการจัดอบรมหรือประชุมให้ความรู้เรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และเกิดความยั่งยืน นอกจากนี้ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชนกับการจัดการท่องเที่ยวดังกล่าว เพราะเด็กจะได้สืบทอดการจัดการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นี้ต่อไป

นิตยา งามยิ่งยง และละเอียด ศิลาน้อย (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนา การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบริเวณริมฝั่งคลองดำเนินสะดวกในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัด ราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญ เพื่อศึกษาความ คิดเห็นของภาครัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบกัน ในการวิจัยเชิงปริมาณจะใช้ตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 385 คนและเก็บข้อมูลแบบสอบถาม โดยเลือกตัวอย่างแบบตามใจสมัครของผู้ตอบแบบสอบถามที่เรียกว่าแบบบังเอิญ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 คนจากผู้มีบทบาท ในชุมชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีความรู้ และประสบการณ์การทำงานด้านการท่องเที่ยวในชุมชน โดยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผลการศึกษาพบว่า (1) พฤติกรรมท่องเที่ยว ของตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน (2) นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญ ต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X=3.76$, $S.D.=0.50$) (3) ชุมชน มีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้วยการประชุมประชาสมาคมเพื่อหา แนวทาง การพัฒนาการ ปักขาหรือและผลักดันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว สร้างกฎกติกา ให้คนภายใน พื้นที่ชายของ ประเมินผลจากการดำเนินกิจกรรมทุกครั้ง (4) ภาครัฐมีความคิดเห็นต่อการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว สร้างจิตสำนึกสาธารณะกับคนในชุมชน และนักท่องเที่ยว มีการวางแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้วยการประชุมร่วมกันของภาครัฐ และชุมชน ร่วมรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมของทุกภาคส่วน ให้ตระหนักรักษาคุณภาพของคลอง

ดำเนินสะดวก รักษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้วยการบริการอย่างยุติธรรม และมีการจัดการผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวร่วมกัน (5) แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจะเน้นการพัฒนาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนตั้งแต่ร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติการ ไปจนถึงร่วมประเมินผล และคำนึงถึงระเบียบและข้อกฎหมายจากภาครัฐ ทั้งในด้านการวางแผน การจัดการ การอนุรักษ์และคงอัตลักษณ์รูปแบบวิถีชีวิตริมน้ำไว้ รวมถึงการรักษาความพอใจของนักท่องเที่ยวได้และการกระจายรายได้ให้ทั่วถึงทุกภาคส่วนของชุมชน และได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากองค์กรบริหารในท้องถิ่น ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ด้านการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อ Social Media ต่างๆ

ธีรภรณ์ นกแก้ว (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาตลาดน้ำวัดไทร กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ ตลาดน้ำวัดไทร ได้รับความนิยมน้อยลง และศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตลาดน้ำวัดไทร พร้อมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาฟื้นฟูตลาดน้ำวัดไทรให้มีชีวิตอีกครั้ง งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาทั้งเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่ม จำนวน 57 คน ได้แก่ (1) ผู้นำชุมชน (2) เจ้าหน้าที่รัฐ (3) พ่อค้า แม่ค้าในตลาด (4) นักท่องเที่ยว (5) ผู้ประกอบการธุรกิจภาคเอกชน และเชิงปริมาณโดยแจกแบบสอบถามกลุ่มชาวบ้านในชุมชน จำนวน 430 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา จากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ทำให้ตลาดน้ำวัดไทร ได้รับความนิยมน้อยลง ได้แก่ ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการของตลาดน้ำวัดไทรยังมีความขัดแย้งกันภายใน ประกอบกับความเจริญที่เข้ามาในพื้นที่ทำให้สภาพแวดล้อม วิถีชีวิตดั้งเดิมได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ทำให้ตลาดน้ำถูกลดบทบาทลงไปพร้อมกับการสัญจรทางน้ำ โดยหันมาใช้การสัญจรทางบก และย้ายขึ้นมาขายของบนบกแทน ที่ผ่านมามีความพยายามหลายครั้งในการฟื้นฟูตลาดน้ำวัดไทรขึ้นมาใหม่ แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากนักท่องเที่ยวมาแล้วไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง นักท่องเที่ยวจึงมีจำนวนลดลงเรื่อยๆ พ่อค้า แม่ค้าก็ขาดทุน จึงทยอยถอนตัวไปทีละราย และปัจจุบันก็ยังมีโครงการฟื้นฟูตลาดน้ำวัดไทรขึ้นมาอีก การจัดการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดไทร ในอดีตกระแสของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ยังไม่เป็นที่นิยมอย่าง เช่นในปัจจุบัน เนื่องจากยังไม่มีผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่รุนแรงเหมือนในปัจจุบัน จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2545 ที่สำนักงานเขตจอมทอง เข้ามาฟื้นฟูตลาดน้ำวัดไทรนั้นเริ่มมีการนำแนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เข้ามา จึงเกิดโครงการที่ต้องการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมดั้งเดิมที่มีคุณค่าของตลาดน้ำวัดไทรให้คงอยู่ต่อไป ต้องการส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ จนถึงปัจจุบันตลาดน้ำวัดไทรก็ยังไม่ได้มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างจริงจัง ผลการศึกษาจึงสรุปได้ว่า หากนำหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาช่วยฟื้นฟูตลาดน้ำวัดไทรคงจะเป็นไปได้ยาก เพราะวิถีชีวิตแบบเดิมได้หมดไปแล้ว ไม่เหลือให้อนุรักษ์ไว้ แต่หากจะฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ซื้อขายสินค้าธรรมดาทั่วไปก็พอจะเป็นไปได้มากกว่า เพราะทุกวันนี้ก็มีคนมาเดินจับจ่ายใช้สอยหรือซื้อของที่ตลาดวัดไทรซึ่งเป็นตลาดบกไปแล้ว หรือหากต้องการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมชิ้นนี้เอาไว้เสนอให้จัดเป็นงานรำลึกตลาดน้ำวัดไทรเป็นประจำทุกปี

ปรีชา คำมาดี และสมพงษ์ อัครวิริยัติ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ กลุ่มเยาวชนที่เป็นนักท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรีจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ ผล การวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พบว่า (1) นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีเพศต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (2) นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพ็ญศรี มีมูลทอง (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน โดยการสร้างจิตสำนึกชุมชน ในตำบลบางปูใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนโดยสร้างจิตสำนึกชุมชนในตำบลบางปูใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ (2) เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลบางปูใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ (3) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน ที่มาจากจิตสำนึกชุมชน ในตำบลบางปูใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือผู้นำชุมชนจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามจิตสำนึกในการพัฒนาชุมชน 50 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน และสรุปผลการพัฒนาและยืนยันผลการจัดกลุ่มสนทนา ผลการวิจัยพบว่า (1) การสร้างจิตสำนึกชุมชนในการพัฒนา ได้แก่ พฤติกรรมการพัฒนาชุมชน ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และจิตใจเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน มีระดับจิตสำนึกที่เปลี่ยนแปลงไปในทางพัฒนาที่สูงขึ้น (2) การมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ การพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการ และการพัฒนาอย่างเป็นกรรมวิธี มีการจัดกิจกรรม และส่วนในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น (3) ได้แนวทางการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน และกระบวนการจัดกิจกรรมสอดคล้องในชุมชนที่จะนำประชาชนให้เรียนรู้การแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ชรินทร์พรรณ อะสีติรัตน์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กับวิถีชีวิตชุมชน กรณีศึกษา ตลาดน้ำอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาพัฒนาการของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนตลาดน้ำอัมพวา นับตั้ง แต่ยังไม่ มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จวบจนกระทั่งปัจจุบัน และศึกษาความเปลี่ยนแปลง และผลกระทบ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนตลาดน้ำอัมพวา ภายหลังจากมีการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีกลุ่มคนที่ ศึกษา คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่ในอำเภออัมพวา กลุ่มชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในอำเภออัมพวาและใกล้เคียงกับ ตลาดน้ำอัมพวา และกลุ่มนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตลาดน้ำ อัมพวาอัมพวา ก่อให้เกิดการสร้างงานในอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจการท่องเที่ยวเพิ่ม ขึ้น มี การขยายตัวของธุรกิจชุมชนจากรายได้ของธุรกิจการท่องเที่ยว เกิดการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม ชุมชนไปสู่วัฒนธรรมเชิงพาณิชย์ ในอีกด้านหนึ่ง การท่องเที่ยวได้ส่งผลกระทบต่อปัญหาทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมต่างๆ ขึ้นในชุมชนตามมาด้วย เช่น ปัญหาในเรื่องของระบบสาธารณสุข ปัญหา ในเรื่องของการอพยพย้ายถิ่นฐาน ปัญหาในเรื่องที่ชุมชนถูกละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัว รวมถึง ปัญหา ทางด้านมลภาวะและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศวิทยาในชุมชน

สุณี เสรีศรี (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชน คลองโคน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของชุมชนคลอง โคน จังหวัดสมุทรสงคราม ในบริบทของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อศึกษากระบวนการ จัดการการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่าง ยั่งยืนของชุมชนคลองโคน จังหวัดสมุทรสงคราม และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาและการ จัดการท่องเที่ยวของชุมชนคลองโคน จังหวัดสมุทรสงคราม สู่ความยั่งยืน โดยใช้การวิจัยแบบผสม ผสานและเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากชาวบ้านในชุมชนคลองโคน จำนวน 361 ชุด มีการ สัมภาษณ์บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการท่องเที่ยวของชุมชนบางส่วน การ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และสรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์และมีการอภิปรายผล ผลจาก การศึกษาพบว่า (1) อัตลักษณ์ของชุมชนคลองโคน มีอัตลักษณ์ 3 ประการ ได้แก่ มีประวัติศาสตร์ ความเป็นมาช้านานที่เก่าแก่ มีวิถีชีวิตริมน้ำ มีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ (2) กระบวนการจัดการ การท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสม ได้แก่ ชิดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ และ ส่งเสริมให้ชุมชนคลองโคนเป็นศูนย์การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และกิจกรรมทางการ ท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมปลูกป่าชายเลน กิจกรรมนั่งเรือชมวิถีชีวิตริมน้ำ กิจกรรมพายเรือคายัค และกิจกรรมอื่นๆ อาทิ กิจกรรมถีบกระดานเก็บหอยแครง กิจกรรมล่องเรือให้อาหารสัตว์ท้องถิ่น

(3) แนวทางการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนคลองโคกน ได้แก่ ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ป่าชายเลนของชุมชน ปลูกฝังชาวบ้านให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนให้มีความสุข

พิมพ์ภัส พงศกรรังศิลป์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา บ้านโคกโคคร จังหวัดพังงา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน และองค์ประกอบที่สำคัญต่อการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนของกลุ่มการท่องเที่ยวชุมชนบ้านโคกโคคร จังหวัดพังงา โดยวิเคราะห์ตามแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามแนวทางของ Shaw and Williams (2004) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำกลุ่ม และใช้การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วมระหว่างการดำเนินกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวชุมชนบ้านโคกโคคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มการท่องเที่ยวชุมชนบ้านโคกโคครดำเนินงานในรูปแบบวิสาหกิจชุมชนที่ให้บริการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนบ้านโคกโคครได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดพังงา มุ่งเน้นการส่งเสริมและขับเคลื่อนการเติบโตอย่างยั่งยืนของชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมทางการท่องเที่ยว โดยกลุ่มการท่องเที่ยวชุมชนบ้านโคกโคคร มีศักยภาพทางการจัดการใน 4 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ศักยภาพทางด้านบริการและการให้ประสบการณ์ที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยว ศักยภาพทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และศักยภาพทางการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนของกลุ่มการท่องเที่ยวชุมชนบ้านโคกโคครคือ ศักยภาพทางการท่องเที่ยว กระบวนการคิดแบบยั่งยืนในด้านการมีจิตสำนึกที่ดีในการให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความยั่งยืนของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวมากกว่าการมุ่งเน้นที่ผลประโยชน์ด้านรายได้ มุ่งที่จะใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการรักษาทุนทางวัฒนธรรมของชุมชน รวมทั้งตัวผู้นำชุมชนที่มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมกับการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้กลุ่มการท่องเที่ยวชุมชนได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่

สร้อยสน รัฐสมบุรณ์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชุมชนเกาะลิบง จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพัฒนาการและรูปแบบการท่องเที่ยว (2) ศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยวและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว (3) วิเคราะห์ขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว และ (4) เสนอแนะกรอบแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ชุมชนเกาะลิบง จังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวในเกาะลิบงเริ่มมาเมื่อปี พ.ศ. 2525 มีจุดเด่นคือเป็นแหล่งหูกทะเลที่มีความสมบูรณ์สามารถพบเห็นพะยูนฝูงใหญ่บริเวณรอบเกาะ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2542 มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวทะเลตรัง ทำให้เกาะลิบงมี

จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เริ่มมีการลงทุนด้านธุรกิจท่องเที่ยวจากนายทุนข้างนอกเกาะเพิ่มขึ้น ในส่วนของทรัพยากรการท่องเที่ยว เกาะลิตงมีทรัพยากรที่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวถึง 3 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านสังคม วัฒนธรรมและวิถีชีวิต และด้านประวัติศาสตร์และมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่งที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา จากการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่ามีพื้นที่ที่ต้องระวังในการพัฒนา ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าสงวน เขตหญ้าทะเล เขตปะการังและแนวหิน และเขตย่านชุมชนมุสลิม ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตของคนในเกาะลิตง ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือการพัฒนาให้เหมาะสมกับระบบนิเวศและสังคมวัฒนธรรมมุสลิมในพื้นที่ โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ ทั้งในส่วนของพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ชุมชน รวมถึงแนวทางการจัดการ ซึ่งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และเน้นจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในเกาะลิตง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

คมลักษณ์ สงทิพย์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ตลาดน้ำวัดตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตลาดน้ำวัดตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของประชาชน และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตลาดน้ำวัดตะเคียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามประชาชนทั่วไปในพื้นที่ตำบลภูเวียง จำนวน 400 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบโควตา และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เลือกกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดตะเคียน จำนวน 5 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่รัฐจะเป็นตัวกลางระหว่างชุมชนกับหน่วยงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของชุมชนเป็นสำคัญ ซึ่งถ้ารัฐบาลมีงบก็ช่วยเหลือทางวัดและทางชุมชน ผู้ประกอบการจะช่วยด้านความสะดวก ความปลอดภัยบริเวณร้านค้าของตนเอง และบริเวณตลาดน้ำวัดตะเคียนอยู่ตลอด ผู้นำชุมชนจากทางพระวัดตะเคียนเป็นผู้บริหารดูแลรับผิดชอบเรื่องการก่อสร้างตลาดน้ำวัดตะเคียน การก่อสร้างตลาดน้ำวัดตะเคียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชาวบ้านภูเวียงใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งซื้อขายอาหารและสินค้าต่างๆ โดยเป็นการเปิดโอกาสและสร้างอาชีพให้กับชาวบ้าน

อานิสงค์ โอทาตะวงศ์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลบัวแดง ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแหวน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลบัวแดง

ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแหว เพื่อทดสอบความแตกต่างของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลบัวแดง ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแหว การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือประกอบการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแหว อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 340 คน ครอบคลุมและนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) ค่าสถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสถิติทางการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (T-test) และค่าสถิติการวิเคราะห์ผันแปรทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลบัวแดงอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ อาชีพ รายได้ ระยะทางไปยังทะเลบัวแดง สถานภาพในชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน การใช้ประโยชน์จากทะเลบัวแดง ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และความตระหนักเกี่ยวกับคุณค่าของแหล่งน้ำสาธารณะทะเลบัวแดง โดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ โดยไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาอาศัยในชุมชน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอมาจากการกีดขวางชายฝั่งทะเลของน้ำทะเลที่ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนหายไป รวมทั้งการบุกรุกทำลายป่าชายเลนของชาวบ้านที่แปลงสภาพพื้นที่เป็นวังกุ่ม และวังเลี้ยงหอยเป็นจำนวนมาก และสาเหตุจากการที่ชาวบ้านในชุมชนแสนตอประสบปัญหาหอยแครงที่เลี้ยงไว้ตายเป็นจำนวนมากทำให้รายได้จากการประกอบอาชีพเลี้ยงหอยได้กำไรน้อยลง ในด้านของรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชนแสนตอนั้น มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย อาทิเช่น กิจกรรมปลูกป่าชายเลน กิจกรรมนั่งเรือชมธรรมชาติและวิถีชีวิตชาวประมงชายฝั่ง กิจกรรมพายเรือแคนู กิจกรรมชมหอยแครงตามวิถีชีวิตชุมชน และกิจกรรมนอนพักค้างแรมในโฮมสเตย์ของชาวบ้านในชุมชนแสนตอ

ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบว่า มีปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยว เพราะทางชุมชนแสนตอมีการประชาสัมพันธ์เพียงแค่เป็นการบอกกันไปปากต่อปาก

เท่านั้น ส่วนทางสำนักงานเขตมีการประชาสัมพันธ์แล้วแต่ก็ยังไม่ทั่วถึงมากเพียงพอที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวในชุมชนแสนตอ เช่น ในเรื่องของเส้นทางที่เป็นอีกปัญหาหนึ่งของชุมชนแสนตอ เพราะการเดินทางเข้าออกชุมชนแสนตอนั้นมีการเดินทางทางน้ำเพียงทางเดียวเท่านั้นคือการนั่งเรือไปยังแหล่งท่องเที่ยวและการนั่งเรืออาจพบกับอุปสรรคที่เป็นเรื่องของธรรมชาติคือการขึ้นลงของน้ำทะเล เมื่อน้ำขึ้นเยอะน้ำจะท่วมแหล่งท่องเที่ยวและเมื่อเวลาน้ำลงมากๆ ก็จะทำให้เรือติดแห้งไม่สามารถเดินทางเข้าออกชุมชนได้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องความคิดเห็นที่แตกต่างกันของประชาชนในชุมชนแสนตอในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ต้องการการเปลี่ยนแปลงในชุมชน แต่บางส่วนก็อยากส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพราะสาเหตุนี้จึงทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนแสนตอกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมเขตบางขุนเทียนมีไม่เพียงพอในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ส่วนงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอก็นับเป็นอีกอุปสรรคหนึ่งของผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่เพราะงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนานั้นเกิดความล่าช้าในขั้นตอนการขอประมาณและจำนวนงบประมาณก็มีไม่มากพอที่จะใช้พัฒนาหรือซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และเมื่อชุมชนเริ่มมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้นมักจะเกิดปัญหาเรื่องการทิ้งขยะไม่เป็นที่และการส่งเสียงดังของนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในบริเวณชุมชนแสนตอ

ผลการศึกษาคำแนะนำปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้นมากกว่าที่มีอยู่โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมต่างๆ ตามช่องทางสื่อสารมวลชน และนำเสนอข้อมูลการเดินทางเข้าออกชุมชนและเวลาน้ำขึ้นน้ำลงเพื่อใช้สำหรับวางแผนในการเดินทางและควรมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์หรือป้ายความรู้ต่างๆ เพื่อเป็นการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในทางอ้อมอีกทางหนึ่ง สำหรับการมีส่วนร่วมและความคิดเห็นที่แตกต่างกันของประชาชนในชุมชนแสนตอ ควรมีการนำปราชญ์ชาวบ้านหรือบุคคลที่ประชาชนในชุมชนแสนตอให้ความเคารพนับถือมาอธิบายประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชนแสนตอ และมีการจัดกิจกรรมพาประชาชนในชุมชนแสนตอไปเยี่ยมชมชุมชนที่ประสบความสำเร็จในส่งเสริมให้ชุมชนของตนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนแสนตอมีความเห็นที่ตรงกันในการส่งเสริมชุมชนแสนตอให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น จนทำให้ชุมชนแสนตอเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนแสนตอมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตออย่างยั่งยืนและเข้มแข็งต่อไป นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรทำหนังสือเสนอต่อสำนักงานเขตบางขุนเทียนให้ช่วยสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณในการพัฒนา

และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ และขอความช่วยเหลือในการทำเส้นทางคมนาคมเข้าไปยังพื้นที่ชุมชนแสนตอ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อเจ้าหน้าที่ ประชาชน และนักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้าออกแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ และเพื่อเป็นการช่วยเหลือทางด้านงบประมาณอีกทางหนึ่งทางผู้นำชุมชนแสนตอควรจัดทำกล่องบริจาคเงินช่วยเหลือสำหรับการพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอให้คงอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืน

ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบว่า ควรมีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่าเดิมและอัพเดทกิจกรรมต่างๆ ที่มีอย่างต่อเนื่อง ด้านกิจกรรมทางสำนักงานเขตและผู้นำชุมชนแสนตอมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยการจัดเป็นแหล่งเรียนรู้พืชและสัตว์น้ำเค็ม มีกิจกรรมปั่นจักรยานตามเส้นทางชมธรรมชาติ กิจกรรมนั่งเรือชมวิถีชีวิตชาวประมงและชมหลักเขตที่ 28 ของกรุงเทพมหานคร และกิจกรรมปลูกป่าชายเลนที่ถือเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนและอนุรักษ์ป่าชายเลนให้คงอยู่กับชุมชนแสนตออย่างยั่งยืนตลอดไป และมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษา และประชาชนในชุมชนแสนตอให้เห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลน ซึ่งปัจจุบันผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครร่วมกับสำนักงานเขตบางขุนเทียนได้จัดโครงการอนุรักษ์และปลูกป่าชายเลนชายฝั่งทะเลบางขุนเทียนขึ้น ภายใต้ภารกิจ “ปลูกป่าในใจคน ตามศาสตร์พระราชา” เพื่อช่วยกันฟื้นฟูและปลูกป่าให้สมบูรณ์เอาไว้ให้ลูกหลานในอนาคต อีกแนวทางหนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนตอคือ การให้ความรู้หรืออธิบายถึงสาเหตุของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอต่อประชาชนในชุมชนแสนตอให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนในชุมชนแสนตอมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนตอมากขึ้น และช่วยกันพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เมื่อชาวบ้านมีส่วนร่วมมากขึ้นแล้ว ทางสำนักงานเขตบางขุนเทียนควรร่วมมือกับผู้นำชุมชนแสนตอในการจัดการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพการแปรรูปอาหารทะเลให้แก่ประชาชนในชุมชนแสนตอ เพื่อให้ชาวบ้านสามารถนำวัตถุดิบที่มีในพื้นที่มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่สามารถนำมาจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว และยังสามารถทำเป็นอาชีพเสริมสามารถหารายได้เพิ่มให้แก่ประชาชนในชุมชนแสนตอได้อีกทางหนึ่ง

อภิปรายผล

ผลการศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนตอ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาจัดหมวดหมู่แล้วทำการวิเคราะห์กับทฤษฎีความเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น (The Stages of

Economic Growth Theory) ของวอลท์ วิทแมน รอสโทว์ (Walt Whitman Rostow) พบว่า ผลของการศึกษามีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเจริญเติบโตตามลำดับขั้น ซึ่งการท่องเที่ยวยังงั้นของชุมชนแสนต่อนั้น อยู่ในขั้นแรกเป็นขั้นระบบเศรษฐกิจสังคมเป็นแบบดั้งเดิม (The traditional society) เพราะถนนหนทางยังเข้าไปไม่ถึงแหล่งท่องเที่ยว ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่างๆ ก็ยังไม่มีมีความก้าวหน้าเท่าที่ควร เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่ยังไม่มีความรู้ในด้านเทคโนโลยีต่างๆ มากเพียงพอ สัญญาณการสื่อสารด้านต่างๆ ยังมีการติดขัด การเดินทางก็ยังคงเป็นการเดินทางทางน้ำต้องใช้เรือเครื่องเป็นพาหนะในการเดินทางเข้าออกชุมชนเท่านั้น โครงสร้างทางสังคมก็ยังคงแบ่งเป็นชนชั้นต่างๆ สังคมของการอยู่อาศัยในชุมชนแสนตอเป็นสังคมแบบต่างคนต่างอยู่ ยังคงเอาความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ไม่ได้เห็นถึงประโยชน์ส่วนร่วมของคนในชุมชนมากนัก ประชาชนบางกลุ่มที่พอมีความรู้พอมีเงินทุนก็ยินดีที่จะส่งเสริมให้ชุมชนแสนตอเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แต่ประชาชนบางกลุ่มก็ยังคงไม่เห็นด้วยเพราะตนไม่ต้องการที่จะพัฒนาอะไรคิดว่าทำอาชีพประมงแบบเดิมก็ได้อยู่แล้ว ไม่อยากลำบากเพิ่มขึ้นอีก ไม่อยากมานั่งดูแลนักท่องเที่ยวหรือไม่ชอบความวุ่นวาย ทางด้านอาชีพของประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนแสนตอยังคงเป็นการประกอบอาชีพชาวประมงเลี้ยงหอยแครงเป็นอาชีพหลักของระบบเศรษฐกิจในชุมชนแสนตอ

ผลการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อานิสงค์ โอทาตะวงศ์ (2557) ที่ว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลบัวแดงอยู่ในระดับต่ำ และความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนแสนตอในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่พบว่า ประชาชนในชุมชนแสนตอมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอน้อยมาก ซึ่งถือว่าเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งสำหรับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมเขตบางขุนเทียนและผู้นำชุมชนแสนตอในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนตอ เพื่อที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลนให้อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืนและเพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีอาชีพและหารายได้เสริมจากการให้บริการนักท่องเที่ยวหรือจำหน่ายสินค้าให้นักท่องเที่ยวในบริเวณชุมชนแสนตอ ส่วนผลการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมลักษณ์ สงทิพย์ (2557) ที่ว่า เจ้าหน้าที่รัฐจะเป็นตัวกลางระหว่างชุมชนกับหน่วยงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนเป็นสำคัญ ซึ่งถ้ารัฐบาลมีงบก็ช่วยเหลือทางวัดและชุมชนและการก่อสร้างตลาดน้ำวัดตะเคียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชาวบ้านคูเวียงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งซื้อขายอาหารและสินค้าต่างๆ โดยเป็นการเปิดโอกาสและสร้างอาชีพให้กับชาวบ้านอีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดขึ้นในชุมชน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีความร่วมมือร่วมใจ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกันคือ การส่งเสริมและพัฒนาให้ชุมชนแสนต่อเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติป่าชายเลนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ เพราะเป็นพื้นที่ป่าชายเลนแห่งเดียวของกรุงเทพมหานคร เพื่อรักษาและดำรงไว้ซึ่งความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติป่าชายเลนและดำรงอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืนเพื่อลูกหลานและเยาวชนรุ่นต่อไป เมื่อประชาชนในชุมชนมีจุด มุ่งหมายเดียวกันแล้วจะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้นของประชาชนในชุมชนจนเกิดเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง และการดำเนินระหว่างเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมเขตบางขุนเทียนกับประชาชนในชุมชนแสนต่อก็จะสามารถดำเนินการต่างๆ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนต่อได้อย่างสำเร็จไปได้ด้วยดี ตามเป้าหมายที่ประชาชนในชุมชนแสนต่อกำหนดไว้

2. ควรมีการจัดกิจกรรมให้ประชาชนในชุมชนแสนต่อได้ไปศึกษาดูงานในสถานที่หรือชุมชนที่มีการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และมีการดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมของคนในชุมชนจนทำให้การส่งเสริมชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ประสบความสำเร็จและได้รับการตอบรับอย่างดีจากคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว จนกลายเป็นที่รู้จักของบุคคลและนักท่องเที่ยวทั่วไป เพื่อให้ประชาชนในชุมชนแสนต่อเห็นถึงความสำคัญ และแนวทางในการส่งเสริมให้ชุมชนแสนต่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเพื่อให้ประชาชนในชุมชนแสนต่อมีส่วนร่วมมากขึ้นในการที่จะส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนแสนต่อให้มีความต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืนในที่สุด

3. ควรมีการสอนการฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนในชุมชนแสนต่อในเรื่องของการแปรรูปอาหารทะเลซึ่งเป็นวัตถุดิบที่หาได้ง่ายและมีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อเป็นการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด เมื่อประชาชนมีความรู้ในด้านการแปรรูปอาหารทะเลแล้วก็สามารถทำเป็นผลิตภัณฑ์ประจำท้องถิ่นและนำมาจำหน่ายให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวเพื่อหารายได้เสริมอีกทางหนึ่งด้วย หรือรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสหกรณ์ หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเล และส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้สินค้านี้เป็นผลิตภัณฑ์โอท็อปประจำชุมชน เพื่อใช้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ช่วยประชาสัมพันธ์และดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวในชุมชนแสนต่อ และสร้างชื่อเสียงให้ชุมชนแสนต่อให้เป็นที่รู้จักของประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วไป

4. ควรมีการนำแนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนในหัวข้อ หลักการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของชุมชนแสนต่อ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนแสนตอในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในชุมชนแสนตอในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
3. ในการศึกษาควรใช้เวลาในการค้นหาข้อมูลต่างๆ และข้อมูลในการเดินทางเข้าออกชุมชนแสนตอให้ดีกว่า เพราะการเดินทางเข้าออกของชุมชนนี้มีเส้นทางเดียวคือ ต้องนั่งเรือเข้าไปยังชุมชนเท่านั้นและควรใช้เวลาในการทำการวิจัยในพื้นที่ชุมชนแสนตอมากกว่าสามเดือน
4. ในการติดต่อขอสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตบางขุนเทียนควรยื่นหนังสือขออนุญาตต่อสำนักงานเขตล่วงหน้าก่อนอย่างน้อยสองอาทิตย์ และเตรียมคำถามในการศึกษาให้พร้อมก่อนจะเข้าไปสัมภาษณ์ เพราะในเรื่องของการติดต่อขอสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตบางขุนเทียนนั้นมีขั้นตอนในการดำเนินการหลายขั้นตอนและใช้เวลานาน

บรรณานุกรม

- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (2555). **ทรัพยากรป่าชายเลน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร**. ค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.dmcr.go.th/detailLib>.
- คมลักษณ์ สงทิพย์. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กรณีศึกษาตลาดน้ำวัดตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชรินทร์พรรณ อະสิริรัตน์. (2553). **การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กับวิถีชีวิตชุมชนกรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา อำเภอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธีราภรณ์ นกแก้ว. (2556). **การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาตลาดน้ำวัดไทร กรุงเทพมหานคร**. สาขาการบริหารงานวัฒนธรรม วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิตยา งามยิ่งยง และละเอียต ศิลาน้อย. (2560). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบริเวณริมฝั่งคลองดำเนินสะดวกในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดราชบุรี**. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี. 11(1), 149-116.

ปรีชา คำมาดี และสมพงษ์ อัศวริยธิปิติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ
บัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก.

ปลุกป่าพอเพียง. (2561). กิจกรรมปลูกป่าในใจคน ตามศาสตร์พระราชา. ค้นเมื่อ 12
กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.plookpahporpeng.com/page/overview>.

พิมพ์ลภัส พงศกรรังศิลป์. (2557). การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษา
บ้านโคกไคร จังหวัดพังงา. วารสารวิชาการ Veridian E-journal. 7(3), 650-665.

เพ็ญศรี มีมูลทอง. (2553). การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน โดยการสร้าง
จิตสำนึกชุมชนในตำบลบางปูใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา,
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

วัชรินทร์. (2554). Theory ทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น. ค้นเมื่อ

6

กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://sodev52.exteen.com/20110130/theory>.

สร้อยสน รัฐสมบุรณ์. (2550). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ชุมชน
เกาะลิบง จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สุถี เสริฐศรี. (2557). แนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนคลองโคกนออำเภ
เมือง จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

สฤกษ์ แสงอรัญญ. (2561). การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศ (Ecotourism). ค้นเมื่อ
5 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.dng.go.th/park/sara/tour/eco.htm>.

อานิสงค์ โอทาทะวงศ์. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ทะเลบัวแดง ในเขตเทศบาลตำบลเชียงแหว อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี.
วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.

อิทธิพล โกมล. (2553). รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาบ้านวังมอก อำเภ
ศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,
กระทรวงวัฒนธรรม.